

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: **J. Š.**, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ž., proti odporcovi: **Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže**, Šagátova č. 1, Bratislava, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh **z a m i e t a** .

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ podaním označeným ako žaloba, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 28.07.2010, sa domáhal, aby súd začal konanie proti nečinnosti odporcu a žiadal, aby mu uložil povinnosť konať vo veci vedenej pod č. GR ZVJS-5-13/12-10 a sťažnosť vybaviť. Navrhovateľ bol toho názoru, že odporca pri posúdení veci vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko odmietol jeho podnet zo dňa 25.04.2010 prešetriť a vrátil mu ho späť. Uviedol, že podnetom zo dňa 25.04.2010 v súlade so zákonom č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) sa domáhal preskúmania nesprávneho úradného postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H., ako správcu majetku štátu pri vymáhaní rozhodnutí o zaplatenie zvýšených a zavinených trov výkonu trestu odňatia slobody. Navrhovateľ vo svojom podaní zo dňa 25.04.2010 bližšie nekonkretizoval, akých rozhodnutí sa uvedený podnet týka.

Inšpekcia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže uvedený podnet preskúmala a zistila, že podanie navrhovateľa zo dňa 25.04.2010 nemôže posudzovať podľa § 4 ods. 1 písm. d/ zákona o sťažnostiach. Z uvedeného dôvodu bolo predmetné podanie dňa 02.07.2010 v súlade s § 4 ods. 3 zákona o sťažnostiach vrátené navrhovateľovi.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 10.09.2010 navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu, ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že dňa 30.06.2010 mu bolo Krajskou prokuratúrou v Trnave odstúpené podanie navrhovateľa zo dňa 25.04.2010, v ktorom poukazoval na nesprávny postup Ústavu na výkon väzby Žilina a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. pri vymáhaní právoplatných rozhodnutí o zaplatení zvýšených a zavinených trov výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody. Uvedené podanie bolo Inšpekciou Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže posúdené v zmysle § 62 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a § 2 zákona o sťažnostiach a bolo zistené, že podanie nezakladá podozrenie zo spáchania prečinu alebo činu inak trestného a neobsahuje ani také časti, ktoré by boli sťažnosťou v zmysle zákona o sťažnostiach. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam nemohlo byť predmetné podanie Inšpekciou Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže prešetrené, a preto bolo žalobcovi v zmysle § 4 ods. 3 zákona o sťažnostiach vrátené.

Generálne riaditeľstvo má za to, že v konaní nebolo nečinné, keďže žalobca nekonkretizoval žiadne rozhodnutie o trovách výkonu trestu alebo výkonu väzby a jeho podanie bolo neurčité a všeobecné. Ďalej z podania nebolo zrejmé, či navrhovateľ využil riadne resp. mimoriadne opravné prostriedky proti rozhodnutiu o zvýšených a zavinených trovách výkonu trestu odňatia slobody, ktoré považoval za nesprávne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že návrh je neprípustný, a preto ho podľa § 250t ods. 4 veta štvrtá O.s.p. zamietol.

Podľa § 250t ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ **nevyčerpá** prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4 O.s.p. súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Z predloženého spisového materiálu odporcu konajúci súd zistil, že navrhovateľ podal dňa 25.04.2010 podnet, ktorým poukazoval na nesprávny postup Ústavu na výkon väzby Žilina a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. *pri vymáhaní **právoplatných rozhodnutí o zaplatení zvýšených a zavinených trov výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody.*** Uvedené podanie Inšpekcia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže posúdila v zmysle § 62 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších

predpisov a § 2 zákona o sťažnostiach a dospela k záveru, že podanie nezakladá podozrenie zo spáchania prečinu alebo činu inak trestného a neobsahuje ani také časti, ktoré by boli sťažnosťou v zmysle zákona o sťažnostiach. Z uvedených dôvodov bolo predmetné podanie navrhovateľovi v zmysle § 4 ods. 3 zákona o sťažnostiach vrátené.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d/ zákona o sťažnostiach sťažnosťou podľa tohto zákona nie je podanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa iného právneho predpisu, napríklad § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, § 14a ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 475/2005 Z.z.") ak tento zákon neustanovuje inak, všeobecný predpis o správnom konaní sa použije pri rozhodovaní o

- a) *zavinených trovách a zvýšených trovách výkonu trestu,*
- b) náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu,
- c) zhabaní vecí.

Podľa § 100 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. odvolanie proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemá odkladný účinok.

Podľa § 90 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. odsúdený je povinný uhradiť trovy výkonu trestu.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 221/2006 Z.z.“ ak tento zákon *neustanovuje inak, všeobecný predpis o správnom konaní sa použije pri rozhodovaní o*

- a) výške trov spojených s výkonom väzby,
- b) zvýšených trovách výkonu väzby,
- c) náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu,
- d) zhabaní vecí.

Podľa § 65 ods. 3 zákona č. 221/2006 Z.z. odvolanie proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemá odkladný účinok.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 221/2006 Z.z. ak bol obvinený právoplatným odsudzujúcim rozsudkom uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby za dobu prvých 180 kalendárnych dní trvania väzby; ak ich nemožno uhradiť z pracovnej odmeny, nemocenských dávok a úrazových dávok, môže ústav na ich úhradu použiť peňažné prostriedky, ktoré má obvinený evidované na konte v ústave.

Podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, **proti rozhodnutiu** správneho orgánu má účastník právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Povinnosť úhrady trov výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody je zákonná povinnosť obvineného alebo odsúdeného a vyplýva ex lege z ustanovení zákona.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy sa začína podaním žaloby, ktorá musí obsahovať tvrdenie, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný. Nečinnosť je v podstate pasivita správneho orgánu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť sa najčastejšie prejavuje v opomenutí predpísaných úkonov (napr. vykonávanie úkonov bez vedomia účastníkov, opomenutie predvolať účastníka) alebo v zbytočných priťahoch (v nerobení žiadnych úkonov) pri postupe správneho orgánu, ale môže sa prejaviť aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok právomoci a vec vybaví listom alebo informáciou, prípadne konanie zastaví záznamom v spise a pod.

Nečinnosť správneho orgánu je považovaná za postup. V základnom chápaní sa táto nečinnosť spája s nedodržaním procesných lehôt, ktoré ustanovujú administratívne procesné normy na rozhodnutie veci. Tieto lehoty sa môžu predĺžiť, o čom musí byť účastník vyrozumiený, ale toto vyrozumenie je opatrením poriadkovej povahy, ktoré na nečinnosť správneho orgánu nemá zásadnejší vplyv.

Tvrdenie v žalobe sa musí vzťahovať na vážnosť dôvodu, napríklad na to, že v konaní niet žiadnej prekážky pre úkony správneho orgánu a napriek tomu správny orgán nekoná a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, robiť určené procesné úkony vrátane rozhodovania. V návrhu sa tento právny predpis musí výslovne uviesť a uvedie sa aj to, že v ktorej časti tento zákon obsahuje predpísaný spôsob postupu konania.

V návrhu sa musí preukazovať aj to, že navrhovateľ vyčerpал prostriedky, ktorých použitie na nápravu umožňuje osobitný zákon, spravidla zákon, ktorý ukladá správnomu orgánu konať.

Ako vyplýva z citovaných ustanovení zákona, proti rozhodnutiam o výške trov spojených s výkonom väzby a rozhodnutiam o zavinených trovách a zvýšených trovách výkonu trestu je možné podať odvolanie. Zo zisteného stavu veci vyplýva, že proti rozhodnutiam o trovách spojených s výkonom väzby alebo trestu odňatia slobody nebol

podaný opravný prostriedok, a tak navrhovateľ nevyčerpal možnosť danú osobitným predpisom.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy nenahrádza konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného správnym orgánom. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že vydaním rozhodnutia bol ukrátený na svojich právach, mal využiť ochranu svojich práv podaním žaloby a to po využití opravných prostriedkov v správnom konaní.

Senát Najvyššieho súdu sa zaoberal aj alternatívnym návrhom navrhovateľa, z ktorého vyvodil, že žiada rozhodnúť alternatívne aj o nezákonnom zásahu. Senát poukazuje na ustanovenie § 250v O.s.p., podľa ktorého fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, *ktorý nie je rozhodnutím*, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

V tomto prípade nejde ani o nezákonný zásah, keďže z podania navrhovateľa vyplýva, že v jeho veci boli vydané meritórne rozhodnutia, predmetom podania navrhovateľa boli námietky smerujúce k výkonu rozhodnutí.

S poukazom na uvedené dospel senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k záveru, že návrh nie je dôvodný, a preto ho podľa § 250t ods. 4 veta štvrtá a podľa § 250v ods. 4 O.s.p. zamietol.

O trovách konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 250t ods. 5 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože návrhu nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 6. decembra 2010

JUDr. Jana Zemková PhD. v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková